

	Басылым 1	Экземпляр № 1
"НОМАД LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Күшіне енді 08.10.2012ж.	Бет 1 -35-тен

**«НОМАД LIFE» Өмірді
сақтандырукомпаниясы»
Акционерлік қоғамының
Директорлар кеңесінің шешімімен
БЕКІТІЛДІ
2012 жылғы «08» қазандағы Хаттама**

«НОМАД LIFE» ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ

Алматы қ.

МАЗМҰНЫ

1	Жалпы ережелер	3
2	Осы Ережелерде пайдаланылатын негізгі ұғымдар	3
3	Сақтандыру шартын жасасу тәртібі	4
4	Сақтандыру жағдайларының тізбесі	5
5	Сақтандыру жағдайларынан ерекшеліктер және сақтандыруды шектеу	6
6	Сақтандыру сомасы. Сақтандыру сыйлықақысы және оны төлеу тәртібі.	8
7	Тараптардың құқықтары мен міндеттері	8
8	Сақтанушының (пайда алушының) сақтандыру жағдайы басталған кездегі іс-әрекеттері және сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттардың тізбесі	10
9	Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру мөлшері, тәртібі мен шарттары	13
10	Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны	15
11	Шартты тоқтату және бұзу	15
12	Форс-мажор	16
13	Қосымша ережелер	16
	№ 1 қосымша дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесі	17
	Өзгерістерді тіркеу парағы	33
	Танысу парағы	34
	Келісу парағы	35

	"НОМАД LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 3 -35-тен
--	---	---------------

1 тарау. Жалпы ережелер

1.1. Осы «НОМАД LIFE» Өмірді сақтандыру компаниясы» АҚ жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері (бұдан әрі – ережелер) Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексіне, «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі-Заң), Қазақстан Республикасының басқа да нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес әзірленді.

1.2. Осы Ереже жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыруды жүзеге асыру тәртібі мен талаптарын және сақтандыру шартында белгіленген мерзімге сақтанушымен сақтандыру шарттарын жасасу тәртібін айқындайды.

2 тарау. Осы Ережелерде пайдаланылатын негізгі ұғымдар

2.1. Осы Ережелерде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) **«сақтандырушы»** - сақтандыруды жүзеге асыратын тұлға, яғни сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру шартында белгіленген сома (сақтандыру сомасы) шегінде пайдасына сақтандыру шарты жасалған сақтандырылушыға немесе өзге тұлғаға (пайда алушыға) сақтандыру төлемін жүргізуге міндетті. Сақтандырушы сақтандыру ұйымы ретінде тіркелген және сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар заңды тұлға ғана бола алады.

Осы Ережелерге қатысты сақтандырушы – «НОМАД LIFE» өмірді сақтандыру компаниясы» Акционерлік қоғамы.

2) **«Сақтанушы»** - сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан және сақтандыру сыйлықақыларын (сақтандыру жарналарын) төлейтін заңды немесе жеке тұлға.

3) **«сақтандырылушы»** - өзіне қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын тұлға.

4) **«пайда алушы»** - сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын заңды немесе жеке тұлға.

5) **«сақтандыру шарты»** - жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру шарты, оған байланысты бір Тарап (сақтанушы) сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал екінші Тарап (сақтандырушы) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырылған адамға немесе пайдасына шарт жасалған өзге тұлғаға (пайда алушыға) сақтандыру төлемін шартта айқындалған сома шегінде жүзеге асыруға міндеттенеді (сақтандыру сомасы).

6) **«сақтандыру сомасы»** - сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы.

7) **«сақтандыру сыйлықақысы»** - сақтанушы сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемесін қабылдағаны үшін сақтанушыға төлеуге міндетті ақша сомасы.

8) **«сақтандыру төлемі»** - сақтандырушы сақтандырылушыға (пайда алушыға) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы.

9) **«сақтандыру жағдайы»** - басталуымен сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру көзделетін оқиға.

10) **«жеке тұлғаның жасы»** - жеке басын куәландыратын құжат бойынша сақтандырылушының толық жасқа дейін кему жағына қарай дөңгелектенген нақты жасы.

11) **«сақтандыру объектісі»** - Сақтанушының (сақтандырылушының) өміріне, денсаулығына ықтимал зиян келтірумен немесе еңбекке қабілеттілігін бұзумен байланысты Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін мүліктік мүдделері.

12) **«жазатайым оқиға»** - сақтандырылушының денесіне сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе термиялық әсер ету салдарынан адамның еркіне қайшы

	"NOMAD LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 4 -35-тен
--	---	---------------

келетін, денсаулығына зиян келтіруге, мертігуге не өлімге әкеп соққан кенеттен, қысқа мерзімді оқиға (жағдай).

Осы Ережелерге қатысты жазатайым оқиға деп сақтандырылушының денсаулығына зиян келтіруге, мертігуге не өліміне әкеп соққан сақтандырылушыға қатысты үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеті де түсініледі.

Жіті, созылмалы, тұқым қуалайтын және өзге де аурулардың кез келген түрі (оның ішінде инфаркт, инсульт және аурудың дамуы салдарынан тұқым қуалайтын патологиядан немесе патологиядан туындаған ағзалардың өзге де кенеттен зақымдануы), сондай-ақ кенеттен, қысқа мерзімді оқиға себеп болмаған тамақ токсикоинфекциясы, сальмонеллез, дизентерия және басқа да аурулар жазатайым оқиғаларға жатпайды (оқиға) сақтандырылушының денесіне денсаулыққа зиян келтіруге, мертігуге не өлімге әкеп соққан сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе термиялық әсер ету нәтижесінде.

13) **«уақытша еңбекке жарамсыздық»** - функциялардың бұзылуы еңбекке қабілеттілікті қалпына келтіру немесе мүгедектікті белгілеу үшін қажетті уақыт ішінде кәсіптік еңбекті орындау мүмкін еместігімен қатар жүретін жазатайым оқиға салдарынан жарақаттанудан туындаған адам ағзасының жай-күйі.

14) **«мүгедектік»** - дене функцияларының тұрақты бұзылуымен денсаулықтың бұзылуы салдарынан адамның тыныс-тіршілігінің шектелу дәрежесі. Мүгедектіктің себебі мен санатын медициналық-әлеуметтік сараптама белгілейді.

15) **«жарақат»** - адам тіндері мен мүшелерінің анатомиялық тұтастығының бір мезгілде бұзылуы, олардың функцияларының бұзылуымен қатар жүретін және қоршаған ортаның әртүрлі факторларының әсеріне байланысты.

3-тарау. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі

3.1. Сақтандыру шарты сақтанушы сақтандырушыға Сақтандырушы белгілеген нысан бойынша сақтандыруға берген өтініштің негізінде Сақтанушының қолымен және сақтандыруға арналған өтінішке қосымшамен, сақтандырылушының сақтандыру шартын жасасуға жазбаша келісімі негізінде жазбаша нысанда жасалады (топтық иесіздендірілген сақтандыру кезінде ол сақтандырылушы ретінде айқындалатын шарт жасасуға үшінші тұлғаның келісімі қажет емес).

Сақтанушы сақтандыруға өтінішке мынадай құжаттардың көшірмелерін қоса береді:

Занды тұлғалар үшін:

1) ақшамен және (немесе) өзге мүлікпен операциялар жасауға Сақтанушының құжаттарына қол қоюға уәкілетті адамның жеке басын куәландыратын;

2) салық төлеушінің куәлігі;

3) занды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәлік;

4) құрылтай құжаттары;

5) занды тұлға құрылтайшыларының жеке басын куәландыратын құжаттар (акционерлік қоғамдардың құжаттарын, сондай-ақ шаруашылық серіктестікке қатысушылардың тізілімін жүргізуді бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімдерінің жүйесін жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушысы жүзеге асыратын шаруашылық серіктестіктер құрылтайшыларының құжаттарын қоспағанда);

6) сақтандырылушының және пайда алушының жеке басын куәландыратын және ЖСН.

Жеке тұлғалар үшін:

1) Сақтанушының, сақтандырылушының және пайда алушының жеке басын куәландыратын және ЖСН.

3.2. Сақтандыру шартына және оған қосымшаларға / қосымша келісімдерге

	"NOMAD LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 5 -35-тен
--	---	------------------------------------

Сақтандырушының Басқарма Төрағасы немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандырушының атынан сақтандыру шартына Сақтандырушының қызметкер тұлғасы немесе сақтандыру агенті қол қоюға уәкілетті өзге де адам қол қояды. Сақтандырушының атынан және оның тапсырмасы бойынша мұндай әрекеттерді жасауға сақтандырушы уәкілеттік бермеген басқа адамдар қол қойған сақтандыру шарттары және оған қосымшалар/қосымша келісімдер жарамсыз болып саналады.

3.3. Сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтанушы сақтандырушыға сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын айқындау үшін елеулі маңызы бар белгілі мән-жайларды хабарлауға міндетті. Кез келген жағдайда, сақтандыруға арналған өтініште немесе сақтандыру шартын жасасу кезеңінде сақтанушыға жіберілген Сақтандырушының жазбаша сұрау салуында көрсетілген осы сақтандыру ережелерінде нақты айтылған мәліметтер елеулі деп танылады.

3.4. Егер сақтандыру шарты жасалғаннан кейін сақтанушы сақтандырушыға осы тараудың 3-тармағында көрсетілген мән-жайлар туралы көрінеу жалған мәліметтер бергені анықталса, сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап етуге және сақтанушыға сақтандыру сыйлықақысын не Шарттың аяқталмаған мерзімі үшін сақтандыру сыйлықақыларын қайтаруды жұмсалған шығыстарды шегергенде, ал егер сақтандыру шарты жүргізілген жағдайда жүзеге асыруға құқылы төлем - осы Ережелердің 6-тарауының 2-тармағына сәйкес төленген соманы қайтаруды талап етуге не сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқығы бар.

Егер сақтанушы үнсіз қалдырған жағдайлар жоғалып кетсе, сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап ете алмайды.

3.5. Осы Ережелердің 6-тарауының 3-тармағында көрсетілген тұлға сақтандырылған болып табылатын сақтандыру шарты осындай шарт жасалған сәттен бастап жарамсыз болып табылады, ал төленген сақтандыру сыйлықақылары немесе жарналары осы Ережелердің 6-тарауының 2-тармағында көрсетілген мән-жайлар анықталған жағдайда сақтандыру жағдайы басталғанға дейін қайтарылуға жатады.

3.6. Егер сақтандыру шарты сақтандырушының қандай да бір сұрақтарына Сақтанушының жауаптары болмаған кезде жасалған болса, соңғысы тиісті мән-жайларды Сақтанушы хабарламағаны негізінде кейіннен сақтандыру шартын бұзуды не оны жарамсыз деп тануды талап ете алмайды.

3.10. Сақтандыру өтініші, қосымшалар / қосымша келісімдер сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылады.

3.11. Егер сақтандыру шартында сақтанушының жағдайын заң актілерінде көзделгендермен салыстырғанда нашарлататын шарттар болса, осы заң актілерінде белгіленген ережелер қолданылады.

3.12. Осы Ережелер шеңберінде мынадай сақтандыру шарттары жасалуы мүмкін:

- 1) балаларды жазатайым оқиғадан ерікті сақтандыру;
- 2) жеке тұлғаларды жазатайым оқиғадан ерікті сақтандыру;
- 3) заңды тұлғалармен жазатайым оқиғадан ерікті топтық сақтандыру.

4-тарау. Сақтандыру жағдайларының тізбесі

4.1. Осы Ережелер шеңберінде жасалатын сақтандыру шарты бойынша сақтандыру жағдайлары:

1) негізгі қамту - осы Ережелердің 5-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылушының қайтыс болуы.

2) Сақтанушының таңдауы бойынша сақтандыру шартында мынадай қосымша жабулар көзделуі мүмкін:

	"NOMAD LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 6 -35-тен
--	---	------------------------------------

1) сақтандырылушыға осы Ережелердің 5-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, жазатайым оқиға салдарынан пайда болған бірінші, екінші, үшінші топтағы мүгедектікті белгілеу.

2) Осы Ережелердің 5-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырылушының жазатайым оқиға салдарынан жарақат алуы.

3) осы Ережелердің 5-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, жазатайым оқиға салдарынан туындаған сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығы.

4) осы Ережелердің 5-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, жазатайым оқиға салдарынан туындаған сақтандырылушыны емдеуге жатқызу.

4.2. Сақтандыру шартында сақтанушының таңдауы бойынша негізгі қамтуды қоспағанда, тек қосымша қамтулар көзделуі мүмкін.

4.3. 4.1-тармақта көзделген оқиғалар. егер олар сақтандыру қорғаудың қолданылу кезеңінде болған жазатайым оқиғаның салдары болып табылса және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында және сақтандыру шартында көзделген тәртіппен құзыретті органдар берген құжаттармен расталса, сақтандыру жағдайлары деп танылады.

5-тарау. Сақтандыру жағдайларынан ерекшеліктер және сақтандыруды шектеу

5.1. Егер сақтандыру жағдайы салдарынан болған болса, сақтандырушы сақтанушыға сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы:

1) қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасалған іс-әрекеттерді қоспағанда, сақтанушының, сақтандырылушының және (немесе) пайда алушының сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына ықпал ететін қасақана іс-әрекеттері;

2) сақтанушының, сақтандырылушының және (немесе) пайда алушының заңнамалық актілерде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайына себеп-салдарлық байланыстағы қасақана қылмыстар немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған әрекеттері.

5.2. Сақтандырушы, егер сақтандыру жағдайы салдарынан болса, сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады:

1) ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті ластанудың әсері;

2) әскери іс-қимылдар;

3) азаматтық соғыс, кез-келген түрдегі халықтық толқулар, жаппай тәртіпсіздіктер немесе ереуілдер.

5.3. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін мыналар да негіз бола алады:

1) сақтанушының сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған мәліметтерді хабарлауы;

2) сақтанушының сақтандыру жағдайынан шығынды азайту жөнінде шараларды қасақана қабылдамауы;

4) сақтанушының сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу мән-жайларын тергеп-тексеруге және ол келтірген залалдың мөлшерін белгілеуге кедергі келтіруі;

5) Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламауы;

6) сақтанушының сақтандыру жағдайының басталуына жауапты адамға өзінің талап ету құқығынан бас тартуы, сондай-ақ талап ету құқығын сақтандырушыға өту үшін қажетті құжаттарды сақтандырушыға беруден бас тартуы. Егер сақтандыру өтемі төленген болса, сақтандырушы оны толық немесе ішінара қайтаруды талап етуге құқылы;

5.4. Сақтандырушыны осы бапта көзделген оның заңсыз әрекеттерінің себептері бойынша сақтанушы алдындағы сақтандыру жауапкершілігінен босату бір мезгілде сақтандырушыны сақтандырылушыға немесе пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатады.

	"НОМАД LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 7 -35-тен
--	---	------------------------------------

5.5. Сақтандыру шартының талаптарында, егер бұл Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмесе, сақтандыру төлемінен бас тарту үшін басқа да негіздер көзделуі мүмкін.

5.6. Осы Ережелердің 4-тарауының 4.1-бабында көрсетілген оқиғалар, егер олар келесінің нәтижесінде пайда болса, сақтандыру жағдайлары деп танылмайды:

- 1) кез келген аурулар немесе инфекциялар;
- 2) сақтанушының өзіне-өзі қол жұмсауы немесе өзіне-өзі қол жұмсау әрекеті;
- 3) сыртқы түріндегі кемшіліктерді немесе дене ауытқуларын жоюға байланысты пластикалық операциялар, косметологиялық емдеу және басқа да емдеу түрлері;
- 4) сақтандырылушының алкогольдік, наркологиялық және уытты мас болуы;
- 5) кез келген көлік құралын алкогольдік, есірткілік немесе уытты мас күйінде сақтандырылушыны басқару;
- 6) көлік құралын басқаруды осындай жағдайдағы басқа адамға, сондай-ақ жүргізуші куәлігі жоқ адамға берген кезде;
- 7) сақтандырылушының этанолмен, құрамында алкоголь бар сусындармен улануы;
- 8) егер соңғысы дәрігердің нұсқауынсыз қабылданса, күшті әсер ететін (есірткі) препараттармен, сондай-ақ мас болу мақсатында қабылданған уытты заттармен улану;
- 9) сақтандырылушының өзіне қасақана дене жарақатын салуы немесе сақтандырылушының, оның ішінде әсер ету жағдайындағы адамның қасақана өзіне зиян келтіруі;
- 10) нашақорлық;
- 11) сақтандырылушының жазатайым оқиға салдарынан алған дене жарақаттарын емдеуге тікелей бағытталған жедел араласуды қоспағанда, кез келген дәрігерлік араласулар;
- 12) сақтандырушыға немесе оның өкілетті өкілдеріне белгілі сақтандыру жағдайының туындау қаупін едәуір арттыратын мән-жайларды сақтандырушыға жасыру немесе уақтылы хабарламау.
- 13) апоплексиялық соққы, эпилепсиялық ұстама немесе басқа ұстамалар, конвульсивті ұстамалар.
- 14) егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандырылушының кәсіби қатысушы немесе әуесқой ретінде спорт сабақтарына, жаттығуларға, жарыстарға және өмір мен денсаулыққа аса қауіптілікпен байланысты басқа да іс-шараларға қатысуы.
- 16) лицензияланатын авиакомпанияның жолаушылар әуе кемелерінде жолаушы ретінде ұшуды қоспағанда, ұшу аппараттарында (оның ішінде дельтапландарда, парашюттерде) ұшу (растайтын құжаттар болған кезде).

5.7. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, I, II немесе III топтағы мүгедектермен, психикалық, онкологиялық, ауыр (субкомпенсация немесе декомпенсация сатысында) созылмалы жүрек-қан тамырлары ауруларымен, ЖҚТБ-мен, АИТВ-инфекциясын тасымалдаушылармен сақтандыру шарты жасалмайды.

5.8. Сақтандыру шартымен қамтылмайды:

- 1) сақтандыру жағдайына және оны уәкілетті органдарда дәлелдеуге байланысты істерді жүргізуге арналған шығыстар (ксерокөшірмелерге, нотариаттық куәландыруға, сараптамаға, адвокаттың, өкілдің, аудармашының қызметтеріне ақы төлеуге және т. б. шығыстар);
- 2) Сақтанушының моральдық зияны мен жоғалған пайдасы;
- 3) сақтандыру жағдайының туындауы нәтижесінде сақтанушыға салынған айыппұлдарды, өсімпұлдарды, тұрақсыздық айыбын және/немесе өзге де әкімшілік жазалар мен санкцияларды өтеу жөніндегі шығыстар.

6-тарау. Сақтандыру сомасы. Сақтандыру сыйлықақысы және оны төлеу тәртібі.

	"NOMAD LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 8 -35-тен
--	---	---------------

6.1. Сақтандыру шартында әрбір сақтанушыға арналған сақтандыру сомасы және/немесе барлық сақтанушылар бойынша жалпы сақтандыру сомасы көрсетілуі мүмкін.

6.2. Сақтандыру шартында әрбір сақтандыру жағдайы бойынша жеке сақтандыру сомасы көзделуі мүмкін.

6.3. Сақтандыру сыйлықақысы сақтандыру сомасының мөлшеріне, сақтандырылушының кәсіби қызметінің түріне, сақтандырылушының денсаулық жағдайына және сақтандыру жағдайының туындау қаупінің дәрежесіне әсер ететін басқа да факторларға негізделі отырып белгіленеді.

6.4. Сақтандыру сыйлықақысы бір реттік немесе бөліп төленуі мүмкін. Сақтандыру сыйлықақысын бөліп-бөліп төлеу кезінде төлем тәртібі сақтандыру шартында көрсетілуге тиіс.

6.5. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) төлеу тәртібі Тараптардың келісімімен өзгертілуі мүмкін.

6.6. Егер сақтандыру жағдайы енгізілуі мерзімі өткен кезекті сақтандыру жарнасы төленгенге дейін орын алса, сақтандырушы төленуге жататын сақтандыру қамтамасыз етуінің мөлшерін айқындау кезінде мерзімі өткен сақтандыру жарнасының сомасын есепке алуға құқылы.

6.7. Сақтандыру шартында кезекті сақтандыру жарнасын белгіленген мерзімде төлеудің өзге де салдары, оның ішінде Сақтандырушының сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату құқығы айқындалуы мүмкін.

6.8. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу күні сақтандырушының банктік шотына немесе Сақтандырушының кассасына ақша түскен күн болып есептеледі.

6.9. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелі дәрежесі өзгерген кезде сақтандыру тәуекелі дәрежесінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар туралы хабардар етілген сақтандырушы шарттың талаптарын өзгертуді немесе тәуекел дәрежесінің ұлғаюына мөлшерлес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы. Егер сақтанушы сақтандыру шартының талаптарын өзгертуге немесе сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеуге қарсылық білдірсе, сақтандырушы сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы.

Сақтандыру шарты сақтандырушы хабарламаны жіберген сәттен бастап хабарламаны жіберуді растауға мүмкіндік беретін тәсілмен бұзылған болып есептеледі.

7-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

7.1. Сақтанушының құқығы бар:

1) сақтандырушыдан сақтандыру шарты бойынша сақтандыру шарттарын, өзінің құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге;

2) болған оқиға сақтандыру жағдайы деп танылған кезде сақтандыру шартында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін уақтылы жүзеге асыруға;

3) сақтандыру шарты жоғалған жағдайда оның телнұсқасын алуға құқылы;

4) сақтандырушыға соңғысының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуына дәлелді қарсылықтар беруге;

5) Сақтандырушының сақтандыру төлемін сот тәртібімен жүзеге асырудан бас тартуына шағымдануға;

6) сақтандыру құпиясына;

7) сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;

8) сақтандыру шартының қолданылу мерзімі өткеннен кейін оның қолданысын ұзартуға немесе жаңа сақтандыру шартын жасасуға;

9) сақтандырылушыны ауыстыруға (топтық сақтандыру кезінде).

7.2. Сақтанушы міндетті:

	"НОМАД LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 9 -35-тен
--	---	------------------------------------

- 1) сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндетті;
- 2) Осы Ережелер шеңберінде жасалған сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру объектісіне қатысты қолданылатын басқа сақтандыру шарттары туралы хабарлауға;
- 3) сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушыға сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын бағалау үшін маңызы бар өзіне белгілі барлық мән-жайлар туралы сақтандыруға арналған өтініш пен сұрақнамаға сәйкес хабарлауға, сондай-ақ сақтандыру шарты жасалғаннан кейін сақтандырушыға сақтандыру тәуекелінің ұлғаюы туралы хабарлауға;
- 4) сақтандыру жағдайларының алдын алу үшін барлық мүмкін және орынды шараларды қолдануға;
- 5) егер сақтандыру шартында өзгеше мерзім көзделмесе, сақтандырушыны сақтандыру жағдайы басталған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде (егер сақтанушы сақтандырылмаған болса, мұндай міндет сақтандырылушыға не пайда алушыға жүктеледі) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша хабардар етуге міндетті;
- 6) орналасқан жері немесе тұрғылықты жері он күн мерзімде өзгерген кезде олардың мекенжайын сақтандырушыға хабарлауға міндетті. Әйтпесе, Сақтандырушының бұрынғы орналасқан жеріне немесе тұрғылықты жеріне жіберілген кез келген хабарламасы Тараптар орындаған (жарамды) болып саналады;
- 8) сақтандыру шартына қатысты кез келген хабарламаларды, өтініштерді, талаптарды, хабарламаларды, түсіндірмелерді жазбаша нысанда орындауға және басқа тарапқа тікелей беруге немесе оның жөнелтілгенін растауға мүмкіндік беретін тәсілмен жіберуге құқылы.
- 9) егер сақтандыру шартының талаптары бойынша сақтанушы болып табылмайтын сақтанушыға белгілі бір міндеттер жүктелсе, сақтандырылушылардың сақтандыру шартын жасасуға келісімін алуға.

7.3. Сақтандырушының құқығы бар:

- 1) уақтылы сақтандыру сыйлықақысын толық көлемде алуға;
- 2) сақтанушының сақтандыру шартына сәйкес қабылданған міндеттемелерді орындауын талап етуге;
- 3) Сақтанушы сақтандыру шартында көзделген өз міндеттерін орындамаған жағдайда сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
- 4) сақтандыру тәуекелін бағалауға;
- 5) Сақтанушы ұсынған ақпарат пен құжаттарды, сондай-ақ сақтанушының сақтандыру шартының талаптары мен талаптарын орындауын тексеруге;
- 6) сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Сақтанушы сақтандыру шартының талаптарын бұзған жағдайда Сақтандырушының оларды жою жөнінде сақтанушы үшін міндетті жазбаша нұсқаулар беруге;
- 7) сақтандыру тәуекелі ұлғайған жағдайда қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге;
- 8) сақтандыру жағдайы басталған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде оның басталғаны туралы хабарлама алуға және сақтандыру жағдайының басталғанын құжаттамалық растауға;
- 9) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен мән-жайларын дербес анықтауға, оның ішінде құзыретті органдардан сақтандыру жағдайы туралы барлық қажетті құжаттаманы сұратуға;
- 10) осы Ережелерде көзделген негіздер бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға;

7.4. Сақтандырушы міндетті:

	"NOMAD LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 10 -35-тен
--	---	-------------------------------------

- 1) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге;
- 2) сақтандыру жағдайының мән-жайларын мұқият зерделеуге және сақтандыру төлемін жүзеге асырудан негізсіз бас тартуға жол бермеуге;
- 3) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүргізуге не сақтанушыға және пайда алушыға сақтандыру шартының талаптарына сәйкес сақтандыру төлемін жүзеге асырудан жазбаша дәлелді бас тартуды жіберуге;
- 4) сақтанушыға сақтандыру шарттарын, оның сақтандыру шарты бойынша құқықтары мен міндеттерін түсіндіруге;
- 5) сақтанушыны (сақтандырылушыны/пайда алушыны) 5 (бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті жетіспейтін құжаттар туралы хабардар етуге;
- 6) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, Сақтанушы туралы мәліметтерді жария етпеуге;
- 7) сақтандыру шартына қатысты кез келген хабарламаларды, өтініштерді, талаптарды, хабарламаларды, түсініктемелерді жазбаша нысанда орындауға және басқа тарапқа тікелей беруге немесе оның жөнелтілгенін растауға мүмкіндік беретін тәсілмен жіберуге.

8 тарау. Сақтанушының (пайда алушының) сақтандыру жағдайы басталған кездегі іс-әрекеттері және сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттардың тізбесі

8.1. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушы (сақтандырылған, пайда алушы):

- 1) қажет болған жағдайда медициналық көмекке жүгінуге және дәрігердің нұсқамаларын мүлтіксіз орындауға және жазатайым оқиғаның салдарын азайту үшін барлық мүмкін шараларды қолдануға;
- 2) болған оқиға туралы дереу хабарлауға және оқиғаны құзыретті органдарда (медициналық қызметтер, құқық қорғау органдары және басқа да құзыретті органдар, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес) құжаттамалық түрде тіркеуге;
- 3) сақтандырушыға осы Ережелердің 7.2-тармақтың 5) тармақшасында көрсетілген мерзімдерде сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша хабарлауға міндетті.

8.2. Сақтандыру жағдайын растау үшін - сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға салдарынан сақтанушының қайтыс болуы, Сақтанушы / пайда алушы:

- 1) сақтандыру шартының көшірмесі;
- 2) Сақтандырылған тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты, сақтандыру оқиғасының басталу күні мен мән-жайлары, банктік деректемелері көрсетілетін сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша өтініш;
- 3) сақтандырылушының қайтыс болуы туралы куәліктің түпнұсқасы немесе нотариат куәландырған көшірмесі;
- 4) сақтандырылушының қайтыс болғаны туралы дәрігерлік куәліктің түпнұсқасы немесе нотариат куәландырған көшірмесі;
- 1) қайтыс болу себептері туралы патологиялық-анатомиялық (сот-медициналық) сараптама қорытындысының түпнұсқасы немесе нотариат куәландырған көшірмесі (егер мұндай сараптама жүргізілген жағдайда);
- 2) көрсетілген жағдайды қарайтын уәкілетті мемлекеттік органның жазатайым оқиғаның басталу себептері туралы қорытындылармен құжаттары;

	"NOMAD LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 11 -35-тен
--	---	----------------

7) пайда алушының жеке басын және банктік деректемелерін куәландыратын құжаттың түпнұсқасы немесе нотариат куәландырған көшірмесі не заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу туралы куәлік, жеке тұлғалар үшін жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – ЖСН) және заңды тұлғалар үшін бизнес-сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – БСН);

8) Сақтанушы пайда алушы ретінде нақты адамды тағайындамаған жағдайда, Сақтандырылған тұлға мұрагерлерінің мұрагерлік құқықтарына кіргенін куәландыратын және сақтандыру төлемін алу үшін қажетті құжаттары (мұрагерлік құқығы туралы куәлік, жеке басын куәландыратын құжаттың түпнұсқалары, ЖСН, БСН).8.3. Сақтандыру жағдайын растау үшін-сақтандырылушыға сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға салдарынан туындаған бірінші, екінші немесе үшінші топтағы мүгедектікті белгілеу үшін сақтанушы / пайда алушы:

1) сақтандыру шартының көшірмесі;

2) Сақтандырылған тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты, сақтандыру оқиғасының басталу күні мен мән-жайлары, банктік деректемелері көрсетілетін сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша өтініш;

3)сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжаттың және ЖСН көшірмелері;

4) емдеу-алдын алу ұйымының мөрімен расталған еңбекке жарамсыздық парағының көшірмесі;

5) мүгедектікті алуға негіз болып табылатын диагнозды көрсете отырып, емдеуші дәрігердің қолымен және медициналық мекеменің мөрімен расталған ауру тарихынан үзінді және / немесе амбулаториялық картаның көшірмесі;

6) уәкілетті органның сақтандырылушының мүгедектік дәрежесін белгілеу туралы қорытындысы;

7) көрсетілген жағдайларды қарайтын уәкілетті мемлекеттік органның жазатайым оқиғаның басталу себептері туралы қорытындылары бар құжаттары;

8) жазатайым оқиғаның басталу фактісін растайтын құжаттар (травматологиялық пункттен анықтама немесе оның медициналық мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесі, медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен және осы мекеменің мөрімен куәландырылған медициналық картадан (ауру тарихынан) үзінді; рентген-сурет не диагнозды растайтын өзге де тексерулердің нәтижелері; сақтандыру жағдайы медициналық мекеменің мөрімен сақтандырылушының өзінің қызметтік міндеттерін орындау уақыты-өндірістегі жазатайым оқиға туралы акт немесе уәкілетті тұлғаның қолымен және ұйымның мөрімен расталған осындай актінің көшірмесі;

9) пайда алушының жеке басын және банктік деректемелерін куәландыратын құжаттың түпнұсқасы немесе нотариат куәландырған көшірмесі не заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу туралы куәлік, жеке тұлғалар үшін жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – ЖСН) және заңды тұлғалар үшін бизнес-сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – БСН).

8.4. Сақтандыру жағдайын растау үшін-сақтанушының сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға салдарынан жарақат алуы үшін сақтанушы / пайда алушы мыналарды ұсынуға міндетті:

1) сақтандыру шартының көшірмесі;

2) Сақтандырылған тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты, сақтандыру оқиғасының басталу күні мен мән-жайлары, банктік деректемелері көрсетілетін сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша өтініш;

3) жазатайым оқиғаның басталу фактісін растайтын құжаттар (травматологиялық пункттен анықтама немесе оның медициналық мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесі, медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен және осы мекеменің мөрімен куәландырылған медициналық картадан (ауру тарихынан) үзінді; рентген-сурет не диагнозды растайтын өзге де тексерулердің нәтижелері; сақтандырылушының өзінің

	"НОМАД LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 12 -35-тен
--	---	----------------

қызметтік міндеттерін орындауы кезінде сақтандыру жағдайы басталған кезде-өндірістегі жазатайым оқиға туралы акт немесе уәкілетті тұлғаның қолымен және ұйымның мөрімен расталған осындай актінің көшірмесі, еңбекке жарамсыздық туралы құжат);

4) сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжаттың, ЖСН көшірмелері;

5) Пайда алушының жеке басын және банктік деректемелерін куәландыратын құжаттың түпнұсқасы немесе нотариат куәландырған көшірмесі не заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу туралы куәлік, жеке тұлғалар үшін жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – ЖСН) және заңды тұлғалар үшін бизнес-сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – БСН).

8.5. Сақтандыру жағдайы - сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға салдарынан туындаған сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығын растау үшін сақтанушы / пайда алушы мыналарды ұсынуға міндетті:

1) сақтандыру шартының көшірмесі;

2) Сақтандырылған тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты, сақтандыру оқиғасының басталу күні мен мән-жайлары, банктік деректемелері көрсетілетін сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша өтініш;

3) жазатайым оқиғаның басталу фактісін растайтын құжаттар (травматологиялық пункттен анықтама немесе оның медициналық мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесі, медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен және осы мекеменің мөрімен куәландырылған медициналық картадан (ауру тарихынан) үзінді; рентген-сурет не диагнозды растайтын өзге де тексерулердің нәтижелері; сақтандырылушының өзінің қызметтік міндеттерін орындауы кезінде сақтандыру жағдайы басталған кезде-өндірістегі жазатайым оқиға туралы акт немесе уәкілетті тұлғаның қолымен және ұйымның мөрімен расталған осындай актінің көшірмесі);

4) еңбекке уақытша жарамсыздық парағының түпнұсқасы (еңбекке уақытша жарамсыздық анықтамасы) не нотариалды куәландырылған көшірмесі;

5) сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжаттың, ЖСН көшірмелері;

6) пайда алушының жеке басын және банктік деректемелерін куәландыратын құжаттың түпнұсқасы немесе нотариат куәландырған көшірмесі не заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу туралы куәлік, жеке тұлғалар үшін жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – ЖСН) және заңды тұлғалар үшін бизнес-сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – БСН).

8.6. Сақтандыру жағдайын растау үшін-сақтанушыны жазатайым оқиға салдарынан, сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде емдеуге жатқызу үшін сақтанушы / пайда алушы мыналарды ұсынуға міндетті:

1) сақтандыру шартының көшірмесі;

2) Сақтандырылған тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты, сақтандыру оқиғасының басталу күні мен мән-жайлары, банктік деректемелері көрсетілетін сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша өтініш;

3) стационарлық науқастың ауру тарихынан үзінді көшірме;

4) жазатайым оқиғаның басталу фактісін растайтын құжаттар (травматологиялық пункттен анықтама немесе оның медициналық мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесі, медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен және осы мекеменің мөрімен куәландырылған медициналық картадан (ауру тарихынан) үзінді; рентген-сурет не диагнозды растайтын өзге де тексерулердің нәтижелері; сақтандырылушының өзінің қызметтік міндеттерін орындауы кезінде сақтандыру жағдайы басталған кезде-өндірістегі жазатайым оқиға туралы акт немесе уәкілетті тұлғаның қолымен және ұйымның мөрімен расталған осындай актінің көшірмесі);

5) еңбекке уақытша жарамсыздық парағының түпнұсқасы (еңбекке уақытша жарамсыздық анықтамасы) не нотариалды куәландырылған көшірмесі;

6) сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжаттың, ЖСН көшірмелері;

7) пайда алушының жеке басын және банктік деректемелерін куәландыратын құжаттың түпнұсқасы немесе нотариат куәландырған көшірмесі не заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу туралы куәлік, жеке тұлғалар үшін жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – ЖСН) және заңды тұлғалар үшін бизнес-сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – БСН).

8.7. Егер сақтандыру жағдайы фактісі бойынша уәкілетті органдар қылмыстық іс қозғау туралы мәселені қараған жағдайда, сақтандырушы сақтанушыдан (пайда алушыдан) жазбаша нысанда сұрау салуға немесе уәкілетті органдарға қылмыстық іс қозғау туралы немесе қозғаудан бас тарту туралы қаулының, қылмыстық істі тоқтату туралы қаулының немесе сот үкімінің көшірмелерін беру туралы сұрау салуға құқылы. Егер сақтандыру жағдайы фактісі бойынша қылмыстық іс қозғалған болса, онда Сақтандырушының уәкілетті орган шешім қабылдағанға дейін сақтандыру төлемін жүзеге асыруды кейінге қалдыруға құқығы бар, ол туралы сақтанушы мен пайда алушыны жазбаша нысанда хабардар етеді.

8.8. Сақтандыру шартында сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын қосымша құжаттар көзделуі мүмкін.

8.9. Сақтандырушы жоғарыда баяндалған құжаттар тізбесін қысқартуға немесе егер нақты мән-жайларды ескере отырып, олардың болмауы сақтандыру жағдайының басталу фактісін анықтауға мүмкіндік бермейтін болса, сақтанушыдан қосымша құжаттарды ұсынуды дәлелді түрде талап етуге құқылы.

8.10. Сақтандырушы сақтандыру жағдайы туралы хабарларды дереу тіркеуге және өтініш берушіге алынған құжаттардың тізбесін және оларды қабылдау күнін көрсете отырып анықтама беруге міндетті.

9 тарау. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру мөлшері, тәртібі мен шарттары

9.1. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемінің мөлшері – сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылушының қайтыс болуы – егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шартында көрсетілген тиісті сақтандырылушыға арналған сақтандыру сомасының не сақтандыру шартында айқындалған бір сақтандырылушыға арналған лимиттердің 100% - құрайды.

9.2. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемінің мөлшері - сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылған адамның бірінші, екінші, үшінші топтағы мүгедектігін белгілеуі:

1) бірінші топтағы мүгедектік берілген жағдайда сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының 80% - ы;

2) екінші топтағы мүгедектік берілген жағдайда сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының 60% - ы;

3) үшінші топтағы мүгедектік берілген жағдайда сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының 40%.

9.3. 9.2-тармақта көзделген сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру жағдайы басталған кезде, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандырушының жауапкершілігі бірінші туындаған сақтандыру жағдайы бойынша төлем жүзеге асырылған сәттен бастап тоқтатылады.

9.4. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемінің мөлшері-сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандырылушының жазатайым оқиға салдарынан жарақат алуы дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесіне (осы Ережелерге 1-қосымша) сәйкес айқындалады.

9.5. 9.4-тармақта көрсетілген сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері, осы тараудың мынадай шарттарға сәйкес келуі тиіс:

1) бір жазатайым оқиға салдарынан пайда болған және "Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесінің" бір бөлімінде айтылған бірнеше жарақаттар болған жағдайда сақтандыру төлемі сақтандыру төлемінің ең үлкен мөлшерімен жарақаттануды көздейтін бапқа сәйкес жүргізіледі. Егер жарақат белгілі бір бөлімнің бір бабының әртүрлі тармақтарында немесе бір бөлімнің әртүрлі баптарының әртүрлі тармақтарында келтірілген болса, дәл осындай тәртіп қолданылады.

2) бір жазатайым оқиға салдарынан пайда болған және "Дене жарақаты бойынша төлемдер кестесінің" әртүрлі бөлімдерінде айтылған бірнеше жарақаттар болған жағдайда сақтандыру төлемі әрбір жарақат бойынша жеке жүргізіледі, бірақ төлемдердің жалпы сомасы сақтандыру сомасынан аспауға тиіс.

3) "Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесінің" бір бапта көрсетілген бір немесе бірнеше жарақат болған жағдайда, сақтандыру төлемі жарақаттар санына қарамастан осы бапқа сәйкес бір рет жүргізіледі.

4) сақтандыру төлемінің мөлшері бір аяқ-қол үшін жарақат алған жағдайда белгіленеді (егер "Дене жарақаты бойынша төлемдер кестесінде" өзгеше айтылмаса), екі аяқ-қолдың ұқсас жарақаттары кезінде сақтандыру төлемінің мөлшері екі еселенеді.

5) "Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесінің" тиісті ескертпелерінде сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындауға, қандай да бір жарақаттың сипатын және аталған кестенің ережелерін қолдану тәртібін айқындауға қатысты өзге де шарттар келтірілуі мүмкін. Жоғарыда келтірілген шарттар тиісті ескертпелердің шарттарымен қайшы келген жағдайда осы ескертпелердің шарттары қолданылады.

6) сақтандырушы төлем кестесінде айтылмаған дене жарақаттары бойынша төлеуден бас тартуға құқылы.

9.6. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемінің мөлшері - сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандырылған адамның еңбекке уақытша жарамсыздығы және/немесе жазатайым оқиғаның салдарынан ауруханаға жатқызылуы сақтандырылған адамның еңбекке жарамсыздығы анықталған күннен бастап жетінші күннен бастап еңбекке жарамсыздықтың әрбір күнтізбелік күні үшін сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының 0,2% - құрайды. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, бір жазатайым оқиғаның туындауы салдарынан еңбекке уақытша жарамсыздық бойынша сақтандыру төлемі күндерінің ең көп саны күнтізбелік 60 (алпыс) күнді құрайды.

Бұл ретте сақтандырылушыны емхананың күндізгі стационарына жатқызу сақтандыру жағдайы болып табылмайды және сақтандыру төлемдерін жүзеге асыруға әкеп соқпайды.

9.7. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру не жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім барлық қажетті құжаттарды алған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады. Бас тарту туралы шешім сақтанушыға бас тарту себептерінің дәлелді негіздемесімен жазбаша нысанда хабарланады.

9.8. Сақтандыру төлемі оң шешім қабылданған күннен бастап 5 (бес) банктік күн ішінде пайда алушының банктік шотына аудару жолымен біржолғы төлеммен жүргізіледі.

9.9. Егер пайда алушы сақтандыру шартына сәйкес өзіне тиесілі сақтандыру төлемін алудан бас тартқан жағдайда, сақтандыру төлемін алу құқығы сақтанушыға өтеді.

9.10. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде Сақтандырушы бұл туралы пайда алушыны хабардар ете отырып, сақтанушының сақтандыру шарты бойынша сақтанушының кез келген берешегі мөлшеріндегі соманы одан ұстап қалуға құқылы.

9.11. Сақтандыру шартында сақтандыру төлемдерін жүзеге асырудың өзге мерзімдері көзделуі мүмкін.

10 тарау. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны

	"НОМАД LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 15 -35-тен
--	---	-------------------------------------

10.1. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шарты бір жылдан аспайтын мерзімге жасалуы мүмкін.

10.2. Сақтандыру шарты, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру сыйлықақысының сомасы Сақтандырушының банктік шотына түскен күннен кейінгі күннің 00 сағат 00 минутынан бастап, ал оны бөліп төлеген кезде - Сақтандырушының банктік шотына бірінші сақтандыру жарнасы түскен күннен бастап күшіне енеді.

10.3. Сақтандыру шарты сақтандыру шартында өзгеше көзделмеген Қазақстан Республикасының аумағында да, одан тыс жерлерде де қолданылады.

11 тарау. Шартты тоқтату және бұзу

11.1. Сақтандыру шарты тоқтатылады:

- 1) сақтандыру шартының қолданылу мерзімі өткеннен кейін;
- 2) сақтандырушы сақтандыру сомасы мөлшерінде сақтандыру төлемін (сақтандыру төлемдерін) жүзеге асырғаннан кейін жүзеге асырылады.
- 3) сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайда.

11.2. Нақты сақтандырылушыға қатысты сақтандыру шартының қолданылуы мынадай сәттен бастап тоқтатылады:

- 1) сақтандыру қорғаудың қолданысы аяқталғанда;
- 2) сақтандырылушының сақтандыру жағдайына байланысты емес табиғи себептер бойынша қайтыс болуы, сондай-ақ тиісті құжат болған кезде ол хабар-ошарсыз кетті деп жарияланған жағдайда;
- 3) Сақтандырушының тиісті сақтандырылушыға сақтандыру сомасының толық мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруы.

11.3. Осы тарауда көзделген сақтандыру шартын тоқтату негіздерінен басқа, сақтандыру шарты келесі жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады:

- 1) сақтандыру объектісі өмір сүруін тоқтатқан кезде;
- 2) сақтанушы болып табылмайтын сақтанушы ауыстырылмаған кезде қайтыс болған (жеке сақтандыру кезінде);
- 3) сақтандыру жағдайының туындау мүмкіндігі жойылып, сақтандыру тәуекелінің болуы сақтандыру жағдайынан өзгеше мән-жайлар бойынша тоқтатылған кезде;
- 4) "Сақтандыру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімі заңды күшіне енген;
- 5) "Сақтандыру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларда.

6) сақтандыру сыйлықақысын сақтандыру шартында белгіленген мерзімде бөліп-бөліп төлеу кезінде сақтандыру сыйлықақысын/кезекті сақтандыру жарнасын төлемеу.

Көрсетілген жағдайларда, осы тармақтың 7) тармақшасын қоспағанда, сақтандыру шарты шартты тоқтату үшін негіз ретінде көзделген мән-жайлар туындаған кезден бастап тоқтатылды деп есептеледі, бұл туралы мүдделі Тарап екінші Тарапты дереу хабардар етуге тиіс.

11.4. Осы тараудың 11.3-тармағында көзделген негіздер бойынша сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде сақтандырушы сақтанушыға сақтандыру сыйлықақысын қайтару кезінде сақтандырушының істі жүргізуге арналған шығыстарын шегергендегі сақтандыру қолданылған уақытқа барабар сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігіне құқығы болады.

11.5. 11.3-тармақтың 6) тармақшасында көзделген негіз бойынша сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде, осы тарауда төленген сақтандыру сыйлықақысы қайтарылуға жатпайды. Сақтандыру шарты, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, уақыт ішінде төленген сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігіне барабар

	"НОМАД LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 16 -35-тен
--	---	----------------

қолданылады, содан кейін ол автоматты түрде бұзылады, бұл ретте сақтандыру шартын тоқтату туралы хабарлама талап етілмейді.

11.6. Екінші Тараптың сақтандыру шартының талаптарын елеулі түрде бұзуына байланысты тарап оны орындаудан біржақты бас тартқан жағдайда да сақтандыру шарты бұзылды деп есептеледі. Сақтандыру шартын бұзуға бастамашы Тарап екінші Тарапты және пайда алушыны шартты алдағы бұзу күніне дейін кемінде 30 (отыз) күн бұрын алдағы бұзу туралы хабардар етуге міндетті.

11.7. Сақтандырушы таратылған кезде сақтандыру сыйлықақыларын (жарналарын) қайтару Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасында белгіленген кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру кезектілігіне сәйкес жүзеге асырылады.

11.8. Сақтандырушының сақтандыру шартының талаптарын елеулі бұзуына байланысты сақтанушының талабы бойынша сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайда сақтандыру сыйлықақысы сақтандырушы тарапынан қандай да бір ұстап қалуызыз толық көлемде қайтарылуға жатады.

11.9. Егер Сақтанушының бас тартуы осы тараудың 11.3-тармағында көрсетілген мән-жайларға байланысты болмаса, сақтанушы сақтандыру шартынан кез келген уақытта бас тартуға құқылы, сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйлықақысы қайтарылуға жатпайды.

12 тарау. Форс-мажор

12.1. Тараптар өрт, дүлей зілзалалар, соғыс, кез келген сипаттағы әскери операциялар, жаппай тәртіпсіздіктер, ереуілдер, блокада, экспортқа немесе импортқа тыйым салу, мемлекеттік органның нормативтік актіні немесе тараптарға тәуелді емес басқа да мән-жайларды қабылдауы салдарынан сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді толық немесе ішінара орындамағаны үшін жауапты болмайды. Міндеттемелерді орындау мерзімі осындай мән-жайлар қолданылатын уақытқа сәйкес кейінге қалдырылады.

13 тарау. Қосымша ережелер

13.1. Сақтандыру шартына барлық өзгерістер мен толықтырулар Тараптардың бірінің өтініші негізінде сақтанушы мен сақтандырушының өзара келісімі бойынша жүргізіледі және Тараптардың қосымша келісімімен ресімделеді.

13.2. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде туындайтын барлық даулар келіссөздер жолымен шешіледі.

13.3. Тараптар келісімге қол жеткізбеген жағдайда даулар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес сот тәртібімен қаралады.

13.4. Сақтанушы мен сақтандырушы арасындағы келісім бойынша осы Ережелердің негізінде сақтандыру шартын жасасу кезінде қосымша шарттар көзделуі мүмкін.

№1-қосымша

Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесі

№ р/т	Дене жарақатының сипаты	Сақтандыру төлемінің мөлшері (сақтандыру сомасының %)
1 БӨЛІМ. БАС СҮЙЕК СҮЙЕКТЕРІ, ЖҮЙКЕ ЖҮЙЕСІ		
1.	Бас сүйек сүйектерінің сынуы	
	а) күмбез сүйектерінің сыртқы пластинкасы	5
	б) күмбез	15
	в) негізі	20
	г) күмбезі мен негізі	25
2.	Интракраниальды травматикалық гематомалар	
	а) эпидуральды	10
	б) субдуральды	15
	в) эпидуральды және субдуральды (ми ішілік)	20
3.	Мидың зақымдануы	
	а) мидың көгеруі, субарахноидты қан кету	10
	б) бас сүйек қуысының алынбаған бөгде денелері (тігісті және пластикалық материалды қоспағанда)	15
	в) ми затының мелжемдеуі (симптоматологияны көрсетпей)	50
Ескертпелер: 1.Егер бас сүйек-ми жарақатына байланысты бас сүйек сүйектеріне, миға және оның қабықтарына хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді. 2. Бір сақтандыру жағдайының нәтижесінде бір бапта көрсетілген дене жарақаттары орын алған жағдайда, сақтандыру төлемі ең ауыр дене жарақатын ескеретін тармақшалардың бірі бойынша төленеді. Әртүрлі баптарда көрсетілген дене жарақаттары кезінде сақтандыру төлемі олардың әрқайсысын есепке ала отырып, жинақтау жолымен жүзеге асырылады. Ескерту: бас миының жарақаты салдарынан көру өткірлігі төмендеген немесе есту қабілеті төмендеген кезде сақтандыру төлемі осы жарақатты және көрсетілген асқынуларды ескере отырып, тиісті баптар бойынша жиынтықтау жолымен төленеді.		
4.	Бір немесе бірнеше ми нервтерінің перифериялық жарақаты	10
Ескерту: егер бас сүйегінің негізі сынған кезде бас сүйек-ми нервтерінің зақымдануы орын алса, сақтандыру сомасы 1-бап бойынша төленеді; 4-бап бұл ретте қолданылмайды.		
5.	Жұлынның жарақаты кез-келген деңгейде, жылқы құйрығы	
	а) ішінара алшақтық	50
	б) жұлынның толық үзілуі	100
Ескерту: егер омыртқа мен жұлынның жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.		
6.	Мойын, иық, бел, сакральды өрімнің жарақаты (үзіліс, жарақат)	
	а) өрімнің ішінара үзілуі	40
	б) өрімнің үзілісі	70
Ескерту: жарақатқа байланысты туындаған невралгиялар, нейропатиялар сақтандыру төлеміне негіз бермейді.		
7.	Үзіліс нервтердің:	
	а) бір кәрі жілік, шынтақ немесе орта деңгейінде білезік буыны мен білек, кіші жіліктік немесе үлкен жіліктік	10

	б) екі және одан көп: кәрі жілік, шынтақ, орта деңгейінде білезік буыны мен білек, кіші жіліктік және үлкен жіліктік нервтер	20
	в) бір: қолтық астылық, кәрі жілік, шынтақ, орта деңгейінде шынтақ буынының және иықтың, құйымшақ және жамбас	25
	г) екі және одан көп: қолтық астылық, кәрі жілік, шынтақ, орта деңгейінде шынтақ буынының және иықтың, құйымшақ және жамбас	40

Ескерту: аяқ, саусақ және қол деңгейіндегі нервтердің жарақаты сақтандыру төлеміне негіз бермейді

2 бөлім. КӨРУ ОРГАНДАРЫ

8.	Бір көздің аккомодациясының сал ауруы	15
9.	Гемиянопия (бір көздің көру аймағының жартысының пролапсы), көз алмасының бұлшық еттерінің жарақаты (травматикалық страбизм, птоз, диплопия)	15
10.	Бір көздің көру өрісінің тарылуы (концентрлі емес және концентрлі)	10
11.	Бір көздің пульсирленген экзофтальмы	10
12.	Көру өткірлігінің төмендеуіне әкелмейтін көз жарақаты:	
	а) көз алмасының енетін жарақаты, 2,3 дәрежелі күйік, гемофтальм	5

Ескертпелер:

1. Дәрежесі көрсетілмеген көздің күйіп қалуы, сондай-ақ патологиялық өзгерістерге әкеп соқпаған 1-дәрежелі көздің күйіп қалуы сақтандыру төлеміне негіз бермейді.

2. Егер 12-бапта аталған жарақаттар көру өткірлігінің төмендеуіне әкеп соқтырса, сақтандыру сомасы 17-бапқа сәйкес төленеді; 12-бап бұл ретте қолданылмайды. Егер көз алмасының жарақатына байланысты 12-бап бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылса, ал болашақта жарақат көру өткірлігінің төмендеуімен қиындаса және бұл сақтандыру төлемін үлкен мөлшерде жүзеге асыруға негіз болса, бұрын жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің сомасы ұсталады.

3. Көру өткірлігінің төмендеуіне әкеп соқпаған көз қабығындағы үстірт бөгде денелер, көгеру, көз алмасының контузиясы сақтандыру төлеміне негіз бермейді.

13.	Бір көздің жас жолдарының жарақаты, бұл жас жолдарының функциясының бұзылуына әкеледі.	5
-----	--	---

Ескертпе: егер көз жарақатынан кейін 3 ай өткен соң көз дәрігері 8, 9, 10, 11, 13-бапта аталған патологиялық өзгерістер бар екенін және көру өткірлігінің төмендегенін анықтаса, сақтандыру төлемі барлық салдарларды ескере отырып, жиынтықтау жолымен жүргізіледі, бірақ бір көз үшін сақтандыру сомасының 50% - нан аспайды.

14.	Көз (көздер) жарақаты:	
	а) 0,01-ден төмен емес көру қабілеті бар бір көздің немесе екі көздің көру қабілетінің толық көрмеуі	100
	б) бір көздің толық көрмеуі	50
15.	Көз алмасының жарақаты салдарынан соқыр көзді алып тастау	10
16.	Орбитаның сынуы	10
17.	Көру өткірлігінің төмендеуі (1-кестені қараңыз.)	

Ескертпелер:

1. Жарақат салдарынан көру өткірлігінің төмендеуіне және басқа да салдарға байланысты сақтандыру төлемі туралы шешім емдеу аяқталғаннан кейін, бірақ жарақатқа әкеп соққан жазатайым оқиға болған күннен бастап 3 айдан ерте емес қабылданады. Осы мерзім аяқталғаннан кейін Сақтанушы екі көздің көру өткірлігін (түзетуді қоспағанда) және дене жарақатының басқа салдарын анықтау үшін көз дәрігеріне жіберіледі. Мұндай жағдайларда 12, 13, 16-баптар бойынша жарақаттарды ескере отырып, алдын ала сақтандыру төлемі жүргізілуі мүмкін.

2. Егер жарақат алғанға дейін жарақат алған көздің көру өткірлігі туралы ақпарат болмаса, онда шартты түрде қарастырған жөн, ол жарақатсыз көзбен бірдей болды. Алайда, егер жарақаттанбаған көздің көру өткірлігі жарақаттанғаннан төмен болса, шартты түрде қарастырған жөн, жарақаттанған көздің көру өткірлігі 1,0 болды

3. Егер жарақат екі көзге де зақым келтірсе және жарақат алғанға дейін олардың көру қабілеті туралы ақпарат болмаса, олардың көру өткірлігі 1,0 болды деп болжау керек.

4. Егер көру өткірлігінің жарақаттан кейінгі төмендеуіне байланысты жасанды линза имплантацияланған немесе түзеткіш линза қолданылған жағдайда, сақтандыру төлемі операцияға дейінгі көру өткірлігін ескере отырып жүзеге асырылады.

3 бөлім. ЕСТУ МҮШЕЛЕРІ

18.	Құлақ жарғағының жарақаты:	
	а) құлақ жарғағының 1/3 бөлігіне дейін болмауы	5
	б) құлақ жарғағының 1/3 – ½ бөлігінің болмауы.	7
	в) құлақ жарғағының ½ бөлігінен артық болмауы	20

Ескертпе: 18-бап (а, б, в) бойынша сақтандыру төлемі туралы шешім жара жазылғаннан кейін жүргізілген куәландыру деректерінің негізінде қабылданады.

19.	Есту қабілетінің төмендеуіне әкелетін бір құлақтың жарақаты	
	а) 1-ден 3 м-ге дейінгі қашықтықта сыбырлап сөйлеу (500, 1000, 4000 Гц жиілігіне байланысты аудиограмма деректері бойынша 30-50 дБ-ға төмендеу)	5
	б) сыбырлау-0, 1 м-ге дейін сөйлесу (500, 1000, 4000 Гц жиіліктеріне байланысты аудиограмма деректері бойынша 60-80 дБ-ға төмендеу)	15
	в) толық саңырау (ауызекі сөйлеу-0)	40

Ескерту: есту жарақатының салдарынан төмендеуіне байланысты сақтандыру төлемі туралы шешім емдеу аяқталғаннан кейін, бірақ аспаптық зерттеулердің деректері бойынша жарақат алған күннен бастап 3 айдан ерте емес қабылданады. Осы мерзім өткеннен кейін сақтанушы ауыр жарақаттың салдарын анықтау үшін ЛОР маманына жіберіледі.

4 бөлім. ТЫНЫС АЛУ ЖҮЙЕСІ

20.	Мұрын сүйектерінің, шеміршегінің сынуы, шығуы	1
21.	Мұрын сүйектерінің, шеміршегінің сынуы, шығуы, алдыңғы маңдай қабырғасы, гаймор қойнауы, торлы сүйек кеңсірігінің сынуы, шығуы	5

Ескертпе: егер мұрын сүйектерінің, шеміршектерінің сынуына, орнынан қозғалып кетуіне байланысты оның орнынан қозғалуы орын алса және ол медициналық мекеменің анықтамасымен, куәландыру нәтижелерімен расталса, сақтандыру төлемі 20 және 48-баптар бойынша (егер осы бапты қолдануға негіз болса) жинақтау жолымен жүргізіледі.

22.	Кеуде қуысы мен оның мүшелерінің жарақаты	
	а) өкпе жеткіліксіздігі (жарақат алған күннен бастап 3 ай өткен соң)	10
	б) өкпенің бір бөлігін, жартысын алып тастау	40
	в) бір өкпені алып тастау	60

Ескертпе: 22-баптың Б), в) тармағы бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде 22-баптың а) тармағы қолданылмайды

23.	1. Төс сүйегінің сынуы	5
	2. Қабырғалардың сынуы	
	а) бір	3
	б) екі-үш	5
	в) төрт-бес	10
	г) алты-сегіз	15
	д) тоғыз-он	20
	е) оннан астам қабырғаның сынуы	25
24.	Жарақатқа байланысты кеуде қуысының ену жарақаты, торакоскопия, торакоцентез, торакотомия	
	а) торакотомия жүргізуді талап етпейтін, кеуде қуысы органдарының	5

	дене жарақатынсыз еніп кететін жарасына байланысты жүргізілген торакоскопия, торакоцентез	
	Торакотомия	
	б) кеуде қуысы мүшелерінің дене жарақаты болмаған кезде	10
	в) кеуде қуысы мүшелерінің зақымдануы кезінде	15
	г) қайталанатын торакотомиялар (олардың санына қарамастан)	5
Ескертпелер: 1. Егер кеуде қуысы мен оның мүшелерінің жарақаттануына байланысты өкпені немесе оның бір бөлігін алып тастау жүргізілсе, сақтандыру төлемі 22-бапқа сәйкес жүзеге асырылады; бұл ретте 24-бап қолданылмайды 2. Егер кеуде қуысының жарақатына байланысты торакоскопия, торакоцентез, торакотомия жүргізілсе, сақтандыру төлемі ең күрделі араласуды ескере отырып бір рет жүзеге асырылады.		
25.	Көмейдің, трахеяның, қалқанша шеміршектің жарақаты, тіласты сүйектің сынуы, жоғарғы тыныс жолдарының күйіп қалуы, функциялардың бұзылуына әкелмеген.	2
26.	Көмейдің, трахеяның, тіл асты сүйегінің, қалқанша шеміршектің жарақаты, жарақатқа байланысты жасалған трахеотомия	
	а) дауыстың жоғалуы, жарақаттан кейін кемінде 3 ай бойы трахеотомиялық түтік кию	5
	б) дауыстың жоғалуы, жарақаттан кейін кемінде 6 ай бойы трахеотомиялық түтік кию	10
Ескерту: 26-бап бойынша сақтандыру төлемі 25-бап бойынша жарақатқа байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі, егер сақтанушы өз өтінішінде жарақат көмей немесе трахея функциясының бұзылуына әкеп соқтырғанын көрсеткен жағдайда, жарақаттан кейін 3 ай өткен соң маманның қорытындысын алу қажет. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 25-бап бойынша жүргізіледі.		
5-бөлім. ЖҮРЕК-ТАМЫР ЖҮЙЕСІ		
27.	Жүрек, оның қабықшалары мен ірі магистральдық тамырларының жарақаты, жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігіне әкеп соқпаған.	10
28.	Жүрек, оның қабықшалары мен ірі магистральды тамырларының жарақаты, жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігіне әкелген	
	а) 1 -дәрежелі	5
	б) 2-3 дәрежелі	10
Ескерту: егер анықтамада жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігінің дәрежесі көрсетілмесе, 28-бап бойынша сақтандыру төлемі жүргізілмейді		
29.	Ірі перифериялық тамырлардың жарақаты (қан айналымының бұзылуына әкелмеген) :	
	а) иық, жамбас	10
	б) білек, жіліншік	5
30.	Қан тамырларының жеткіліксіздігіне алып келген ірі перифериялық тамырлардың жарақаты	10
Ескертпелер: 1. Ірі магистральды тамырларға мыналар жатады: қолқа, өкпе, атаусыз, каротид артериялары, ішкі мойын тамырлары, жоғарғы және төменгі қуыс тамырлары, қақпалық көктамыр және ішкі ағзалардың қан айналымын қамтамасыз ететін магистральды тамырлар. Ірі перифериялық тамырларға мыналар жатады: бұғаналық, қолтықасты, иық, шынтақ және кәрі жілік артериялары, мықын, тізеасты, үлкен асықты жіліктің алдыңғы және артқы жілінішік артериялары; иық, бұғанаасты, қолтықасты, мықым және тізеасты тамырлар. 2. Егер төлем туралы өтініште жарақат жүрек-қан тамырлары функциясының бұзылуына әкеліп соқтырғаны көрсетілсе, маманның қорытындысын алу қажет. 3. Егер осы баптарда көрсетілген жарақаттың асқынулары жарақаттан кейін 3 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, 28, 30-бап бойынша сақтандыру		

төлемі қосымша жүргізіледі. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 27,29-бап бойынша жүргізіледі.
4. Егер ірі тамырлардың жарақаттануына байланысты қан тамырларын қалпына келтіру мақсатында операциялар жүргізілсе, қосымша сақтандыру сомасының 5% мөлшерінде сақтандыру төлемі бір рет жүзеге асырылады.

6 бөлім. АС ҚОРЫТУ МҮШЕЛЕРІ

31.	Жоғарғы жақтың, бет сүйектің немесе төменгі жақтың сынуы	
	а) Бір сүйектің сынуы	5
	б) екі немесе одан да көп сүйектердің сынуы немесе бір сүйектің қос сынуы	10

Ескерту: тістерді жоғалту кезінде пайда болған альвеолярлы процестің сынуы сақтандыру төлеміне негіз бермейді.

32.	Жақ сүйегінің жарақаты, келесіге әкеп соққан:	
	а) жақтың бөліктері (альвеолярлы процесті қоспағанда)	40
	б) төменгі жақтың толық болмауы	80

Ескертпелер:

1. Төменгі жақтың жалпы ақауына немесе жақтың бір бөлігінің болмауына байланысты сақтандыру төлемі кезінде олардың санына қарамастан тістердің жоғалуы да қосылады.

2. Жақ жарақаты ауыз қуысының басқа мүшелерінің жарақатымен бірге жүретін жағдайларда (33-бап) сақтандыру төлемі түрінде төленуге жататын сақтандыру сомасының пайызы осы зақымдарды есепке ала отырып, тиісті баптар бойынша жиынтықтау жолымен айқындалады.

3. 32-бап бойынша сақтандыру төлемі кезінде жедел араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.

33.	Тілдің жарақаты, келесіге әкеп соққан:	
	а) тіл ұшының болмауы	5
	б) тілдің дистальды үштен бірінің болмауы	10
	в) тілдің орта үштен бір деңгейінде болмауы	20
	г) түбір деңгейінде тілдің болмауы немесе тілдің толық болмауы	50
34.	Жұтқыншақтың, өңештің, асқазанның, ішектің жарақаты (жаралануы, жарылуы, күйіп қалуы), сондай-ақ осы зақымдануларға байланысты немесе өңештен, асқазаннан бөгде заттарды алып тастау мақсатында, функционалдық бұзылуларға әкеп соқпаған эзофагогастроскопия.	5
35.	Өңештің жарақаты (жарақат, жыртылу, күйік) ,	
	а) өңештің тарылуына себеп болды	40
	б) өңештің бітелуі (гастростома болған кезде), сондай-ақ өңеш пластикасынан кейінгі жағдай	80

Ескерту: 35-бап бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері жазатайым оқиға болған күннен бастап 6 айдан ерте емес айқындалады. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 34-бап бойынша алдын ала жүзеге асырылады және оның мөлшері 35-бап бойынша төлеуге жататын сақтандыру төлемінің мөлшерінен шегеріледі.

36.	Алдыңғы іш қабырғасының, диафрагманың немесе операциядан кейінгі тыртық аймағында дене жарақаты орнында пайда болған грыжа, егер операция жарақатқа байланысты жасалса немесе мұндай грыжаға операциядан кейінгі жағдай.	5
-----	--	---

Ескерту:

1. 36-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер аталған бап бойынша грыжа осы жарақаттың тікелей салдары болып табылса, іш қуысы мүшелерінің жарақаттануына байланысты айқындалған сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады.

2. Ауырлықты көтеру салдарынан пайда болған іштің грыжалары (кіндік, ақ сызық, шап және шап-скротальды) сақтандыру төлеміне негіз бермейді.

37.	Бауыр жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан	
	а) хирургиялық араласуды қажет етпейтін бауырдың капсулалық жарылуы, гепатит, жарақатқа байланысты тікелей дамыған сарысулық гепатит	5
	б) бауыр жеткіліксіздігі	10
38.	Бауырдың, өт қабының жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) бауырдың жыртылуын тігу немесе өт қабын алып тастау	15
	б) бауырдың бір бөлігін алып тастау	20
	в) бауыр мен өт қабының бір бөлігін алып тастау	30
39.	Көкбауырдың жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) хирургиялық араласуды қажет етпейтін көкбауырдың капсулалық жарылуы	5
	б) көкбауырды алып тастау	30
40.	Асқазанның, ұйқы безінің, ішектің, шажырқайдың жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) асқазан, ішек, ұйқы безінің резекциясы	30
	б) асқазанды алып тастау	60

Ескертпелер:

1. Осы бөлімнің бір бабының бірнеше тармақтарында аталған жарақат салдарлары туындаған жағдайда, сақтандыру төлемі сақтандыру төлемінің ең үлкен мөлшерін көздейтін олардың біріне сәйкес жүзеге асырылады

2. Әр түрлі баптарда көрсетілген жарақат салдарлары туындаған жағдайда сақтандыру төлемі әрбір бапты ескере отырып, жинақтау жолымен жүргізіледі.

41.	Іш қуысының жарақаты, оның салдары келесіге әкеп соққан:	
	а) лапароскопия (лапароцентез)	5
	б) іш мүшелерінің жарақатына күдік болған кезде лапаротомия (оның ішінде лапароскопиямен, лапароцентезбен)	5
	в) іш мүшелерінің зақымдануы кезіндегі лапаротомия (оның ішінде лапароскопиямен, лапароцентезбен)	10

Ескертпе: егер іш қуысы органдарының жарақаттануына байланысты 38-40-бап бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін негіздер болса, сақтандыру төлемі көрсетілген Бапқа сәйкес ғана жүргізілуі тиіс жағдайларды қоспағанда, 41-бап қолданылмайды.

7-бөлім. ЗЭР ШЫҒАРУ ЖӘНЕ ЖЫНЫСТЫҚ ЖҮЙЕЛЕР.

42.	Бүйрек жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) бүйректің көгеруі, хирургиялық араласуды қажет етпейтін бүйректің капсулалық жарылуы	5
	б) бүйректің бір бөлігін алып тастау	20
	в) бүйректі алып тастау	50
43.	Зэр шығару жүйесі мүшелерінің жарақаты (бүйрек, несеппағар, қуық, уретра)	
	а) қуық көлемінің кішірейуі	10
	б) несеппағардың, уретраның тарылуы	20
	в) ұзақ ұсақтау синдромы (травматикалық токсикоз, апат синдромы, ыдырау синдромы, созылмалы бүйрек жеткіліксіздігі).	30
	г) несеппағардың, уретраның бітелуі.	40

Ескертпелер:

1. Егер жарақат салдарынан зэр шығару жүйесінің бірнеше органдарының қызметі бұзылса, сақтандыру төлемінің мөлшері дене жарақатының неғұрлым ауыр салдарын ескеретін 43-баптың бір тармағы бойынша айқындалады.

2. 43-баптың тармақтарында аталған жарақат салдарына байланысты сақтандыру төлемі, егер бұл

асқынулар жазатайым оқиғадан кейін 3 ай өткен соң болған жағдайда жүргізіледі. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 42-бап бойынша жүзеге асырылады және оның мөлшері 43-бап бойынша төлеуге жататын сақтандыру төлемінің мөлшерінен шегеріледі.

44.	Зәр шығару жүйесі мүшелерінің жарақаттануына байланысты жасалған хирургиялық араласулар.	5
<i>Ескертпе: егер жарақатқа байланысты бүйректі немесе оның бір бөлігін алып тастау жүргізілсе, сақтандыру төлемі 42-бап б), в) тармақ бойынша жүзеге асырылады, 44-бап бұл ретте қолданылмайды.</i>		
45.	Жыныстық жүйенің жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) бір аналық безді, жатыр түтігін, аталық безді алып тастау	15
	б) екі аналық безді, екі жатыр түтікті, аталық безді, жыныс мүшесін алып тастау	30
	в) жастағы әйелдерде жатырды алып тастау	
	40 жасқа дейін	50
	40 жастан 50 жасқа дейін	30
	50 жас және одан жоғары	15
	г) еркектік жыныс мүшесін және екі аталық безді алып тастау	50

8 бөлім. ЖҰМСАҚ ТІНДЕР

46.	Беттің жұмсақ тіндерінің, мойынның алдыңғы - бүйір бетінің, жақасты аймақтың, құлақ жарғағының жарақаты, емделуден кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) ауданы 1,0 см ² -ден 5 см ² -ге дейін немесе ұзындығы 5-10 см болатын тыртықтардың пайда болуы, кең пигментті дақтар	5
	б) бет косметикасының күрт бұзылуы (ауданы 5-10 см ² немесе ұзындығы 10-15 см тыртықтың пайда болуы)	10
	в) беттің деформациясы (10 см ² -ден асатын немесе ұзындығы 15 см-ден асатын тыртықтардың пайда болуы)	25

Ескертпелер:

1. Косметикалық көрінетін тыртықтарға қоршаған теріден түсі бойынша ерекшеленетін, оның бетінен тартылған немесе шығып тұрған, тіндерді қатайтатын тыртықтар жатады. Кейінсіздендіру - бұл механикалық, химиялық, термиялық және басқа да зорлық-зомбылық әсерлері салдарынан адамның табиғи түрінің күрт өзгеруі.
2. Егер фрагменттердің қозғалуымен бет сүйектерінің сынуына байланысты операция жасалса (ашық репозиция), салдарында бетте тыртық пайда болса, егер бұл тыртық косметиканы белгілі бір дәрежеде бұзса, сақтандыру төлемі сынық пен операциядан кейінгі тыртықты ескере отырып жүзеге асырылады.
3. Күйіп қалған жағдайда сақтандыру төлемі №2 кестеге сәйкес жүргізіледі.

47.	Бас терісінің, дененің, аяқ-қолдардың жұмсақ тіндерінің жарақаттары, емделгеннен кейін дене көлемінің келесі пайыздағы тыртықтарының пайда болуына әкелген	
	а) дене көлемінің 5 см 2-ден 1% - на дейін	5
	б) денекөлемінің 1% - дан 2,0% - на дейін	10
	в) дене көлемінің 3,0% - дан 4,0% - на дейін	15
	г) дене көлемінің 5,0-ден 10,0% - на дейін	20
	д) дене көлемінің 10% - дан астамы және одан да көп	35

Ескертпелер:

1. Зерттелушінің дене бетінің 1% - ы оның қолы мен саусақтарының алақан бетінің ауданына тең. Бұл аймақ білезік буынынан III саусақтың тырнақ фалангасының жоғарғы жағына дейін өлшенетін қолдың ұзындығын метакарпальды сүйектердің II - Y бастары деңгейінде өлшенетін енге көбейту арқылы шаршы сантиметрмен анықталады (I саусақты қоспағанда).
2. Тыртықтардың ауданын анықтау кезінде терінің зақымдалған аймағының ақауын ауыстыру үшін тері трансплантаты алынған жерде пайда болған тыртықтарды ескеру қажет.
3. Егер сақтандыру төлемі операциялық араласулар үшін жүргізілсе (ашық зақымданулар кезінде, сіңірлерді

пластиктеу кезінде, тамырларды, нервтерді тігу кезінде және т.б.), 47-бап қолданылмайды.
4. 46, 47-бап бойынша сақтандыру төлемі туралы шешім жара беттері жазылғаннан кейін жүргізілген, бірақ жазатайым оқиғадан кейін 3 (үш) айдан ерте емес куәландыру деректері ескеріле отырып қабылданады.

5. Күйіп қалған жағдайда сақтандыру төлемі №2 кестеге сәйкес жүргізіледі.

48.	Жұмсақ тіндердің жарақаты:	
	қолдың саусақтарын қоспағанда, сіңірлердің, байламдардың жыртылуы	5
9 бөлім. ОМЫРТҚА		
49.	Омыртқа (сегізкөз бен құйымшақты қоспағанда) денелерінің, доғаларының және буынды өсінділерінің сынуы, сынуы немесе таюы, жартылай тайып кетуі:	
	а) бір-екі:	20
	б) үш-бес	40
	в) алты және одан да көп	60
50	Омыртқааралық байламдардың жарылуы (емдеу мерзімі кемінде 14 күн болғанда), омыртқалардың жартылай таюы (құйрық сүйегінен басқа)	5
<i>Ескерту: омыртқаның тайып кетуінің қайталануы кезінде сақтандыру төлемі жүзеге асырылмайды.</i>		
51.	Сегізкөздің сынуы	10
52.	Құйымшақтың дене жарақаттары:	
	а) құйымшақ омыртқаларының тайып кетуі	5
	б) құйымшақ омыртқаларының сынуы	10
<i>Ескертпелер:</i>		
1. Егер омыртқаның (оның ішінде сакрум мен құйрықтың) жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының 10% мөлшерінде қосымша сақтандыру төлемі бір рет жүзеге асырылады.		
2. Егер омыртқалардың сынуы немесе жартылай тайып кетуі жұлынның жарақаттануымен бірге жүрсе, сақтандыру төлемі екі зақымдануды ескере отырып, жинақтау арқылы жүзеге асырылады		
3. Егер бір жарақаттың салдарынан омыртқа денесінің сынуы, байламдардың жарақаты, көлденең немесе иірімді процестердің сынуы орын алса, сақтандыру төлемі ең ауыр жарақатты бір рет көздейтін бап бойынша төленуге тиіс.		
10 бөлім. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ЖАУЫРЫН, БҰҒАНА		
53.	Жауырын, бұғанының сынуы, акромиалды-бұғаналық, кеуде-бұғаналық буындардың толық немесе ішінара үзілуі:	
	а) бір сүйектің сынуы, тайып кетуі, бір буынның үзілуі	5
	б) екі сүйектің сынуы, бір сүйектің қос сынуы, екі буынның үзілуі немесе сынуы, бір сүйектің шығуы және бір буынның үзілуі, бұғананың сынуы	10
	в) екі буынның үзілуі және бір сүйектің сынуы, екі сүйектің сынуы және бір буынның үзілуі	15
	г) бітіспеген сынық (жалған буын)	15
<i>Ескертпелер:</i>		
1. Егер 53-бапта көрсетілген зақымдарға байланысты жедел араласулар жүргізілген жағдайда, сақтандыру сомасының 5% мөлшерінде бір рет қосымша сақтандыру төлемі жүргізіледі		
2. Егер жарақаттың бұл асқынуы 53а), б), в) тармақтарына сәйкес жазатайым оқиғадан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, біріктірілмеген сыныққа (жалған буынға) байланысты сақтандыру төлемі жүзеге асырылады. Бұл төлем қосымша болып табылады, бір рет жүргізіледі.		
11-БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ИЫҚ БУЫНЫ		

54.	Иық буыны аймағының жарақаттары (жауырын ойығының буыны, иық сүйегінің басы, анатомиялық, хирургиялық мойын, бұдырмақтар, буын қапшығы).	
	а) сіңірлердің үзілуі, буын капсулалары, сүйек фрагменттерінің үзілуі, оның ішінде үлкен бұдырмақ, жауырынның буын қуысының сынуы	5
	б) иықтың сынуы (анатомиялық, хирургиялық мойынның басы), иықтың сынуы	10
55.	Иық белдеуінің жарақаттары:	
	а) буында қозғалыстың болмауы (анкилоз)	20
	б) буындардың резекциясы салдарынан «салбырап тұрған» иық буыны	40
Ескертпелер: 1. 55-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер осы бапта аталған асқынуларды медициналық мекеме жарақат алғаннан кейін 6 ай өткен соң анықтаса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, иық буыны саласындағы зақымдануларға байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі. 2. Егер иық буынының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.		
12 бөлім. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ИЫҚ		
56.	Иық сүйегінің сынуы:	
	а) буын аймағын қоспағанда, кез келген деңгейде (жоғарғы, орта, төменгі үштен бір бөлігі)	10
	б) қос сынық:	20
57.	Иық сүйегінің сынуы, бұл бітіспеген сынықтың (жалған буынның) пайда болуына әкелсе	30
Ескертпелер: 1. 57-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер аталған асқынулар жарақат алғаннан кейін 3 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса, иық жарақатына байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі. 2. Егер иық аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының 10% - ы бір рет қосымша төленеді.		
58.	Жоғарғы қолдың травматикалық ампутациясы немесе ампутацияға әкелетін ауыр зақым:	
	а) жауырынды иықпен қоса, бұғанағы немесе олардың бөлігімен	70
	б) кез келген деңгейде иықты	50
	в) иық деңгейіндегі жалғыз қолды	70
Ескерту: егер сақтандыру төлемі 58-бап бойынша төленсе, операциялық араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.		
13 БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ШЫНТАҚ БУЫНЫ		
59.	Шынтақ буынының жарақаттары	
	а) сүйек фрагменттерінің, оның ішінде иық сүйегінің айдаршық сіңірлердің үзілуі, кәрі жілік сүйегінің немесе шынтақтың сынуы, білектің шығуы	5
	б) кәрі жілік пен шынтақ сүйегінің сынуы	10
	в) иық сүйегінің сынуы	10
	г) кәрі жілік пен шынтақ сүйектері бар иық сүйегінің сынуы.	20
Ескертпе: егер бір жазатайым оқиғаның салдарынан 59-бапта санамаланған түрлі дене жарақаттары орын алса, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр жарақатты есепке алатын тармаққа сәйкес жүргізіледі.		
60.	Шынтақ буынының зақымдануы.	
	а) буында қозғалыстың болмауы (анкилоз)	20

	б) «салбырап тұрған» шынтақ буыны (оны құрайтын сүйектердің буын беттерін резекциялау салдарынан)	30
Ескертпелер: 1. 60-бап бойынша сақтандыру төлемі шынтақ буыны аймағының зақымдануына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады, егер бұл буындағы қозғалыстардың бұзылуын медициналық мекеме жазатайым оқиғадан кейін 6 ай өткен соң анықтаса және осы мекеменің анықтамасымен расталса 2. Егер шынтақ буыны аймағының жарақаттануына байланысты хирургиялық араласулар жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.		
14 БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: БІЛЕК		
61.	Буын аймағынан басқа кез келген деңгейде білек сүйектерінің сынуы (жоғарғы, ортаңғы, төменгі үштен бірі):	
	а) бір сүйектің сынуы, тайып кетуі	5
	б) екі сүйектің сынуы, бір сүйектің қос сынуы	10
62.	Білек сүйектерінің бітіспеген сынуы (жалған буын):	
	а) бір сүйек	15
	б) екі сүйек	30
Ескерту: 62-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер жарақаттың бұл асқынуы жазатайым оқиға басталғаннан кейін 9 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, білек жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады.		
63.	Травматикалық ампутация немесе келесі ауыр зақымға әкеп соққан:	
	а) кез келген деңгейде білек ампутациясына	40
	б) шынтақ буынындағы экзартикуляцияға	50
	в) білек деңгейіндегі жалғыз қолдың ампутациясына	60
Ескертпелер: 1. Егер білек аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді. 2. Егер сақтандыру төлемі 63-бап бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.		
15- БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: БІЛЕК БУЫНЫ		
64.	Кәрі жілік-бөлезік буыны аймағының жарақаттары.	
	а) білектің бір сүйегінің сынуы, бізтәрізді өсінді (өсінділердің) үзілуі, сүйек фрагментінің (фрагменттерінің)үзілуі	5
	б) білектің екі сүйегінің сынуы	10
	в) қолдың перилунарлы тайып кетуі	1
65.	Бұл буында қозғалыстың болмауына (анкилоз) әкелген кәрі жілік-білезік буыны аймағының жарақаты	15
Ескертпелер: 1. 65-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер буындағы қозғалыстардың жоқтығын медициналық мекеме жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң анықтаған және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда жүргізіледі. 2. Егер білезік буыны аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.		
16 бөлім. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: БЛЕЗІК		
66.	Білек сүйектерінің сынуы, бір қолдың алақан сүйектері:	
	а) бір сүйек (қайықтәрізді сүйекті қоспағанда)	2
	б) екі немесе одан да көп сүйектер (қайықтәрізді сүйекті қоспағанда)	5
	в) қайықтәрізді сүйек	5
Ескертпелер: 1. Егер қолдың жарақаттануына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе (бөгде заттарды бастапқы өңдеуді және жоюды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.		

2. Білек сүйектерінің (алақан сүйектердің) және қайықтәрізді сүйектің бір жарақаты салдарынан сынған (жартылай тайып кетуі) жағдайда сақтандыру төлемі әрбір дене жарақатын есепке ала отырып, жинақтау жолымен жүргізіледі.

67.	Қолдың жарақаты:	
	а) бір немесе бірнеше сүйектердің бітіспеген сынуы (жалған буын)	5
	б) барлық саусақтарды жоғалту, білектің немесе білек буынының алақан сүйектерінің деңгейінде ампутация	50
	в) жалғыз қолдың ампутациясы	50

Ескертпе: білек сүйектерінің немесе алақан сүйектердің (жалған буынның) бітіспеген сынуына байланысты сақтандыру төлемі, егер жарақаттың бұл асқынуы жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, қосымша 67 а-бап бойынша жүзеге асырылады. Егер сақтандыру төлемі 67 Б. бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.

17-бөлім. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ҚОЛДЫҢ САУСАҚТАРЫ-БІРІНШІ САУСАҚ

68.	Саусақ жарақаты, кейіннен келесіге әкеп соққан:	
	а) саусақтың сынуы.	3

Ескертпелер:

1. Тырнақмаңындағы валиктің іріңді қабынуы (паронихия) сақтандыру төлемін жүзеге асыруға негіз бермейді.

2. Егер фалангтың (фалангтардың) сынуына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.

69.	Саусақ жарақаты, кейіннен келесіге әкеп соққан:	
	а) буындағы қозғалыстардың болмауы	5

Ескертпе: 1 саусақтың функцияларының бұзылуына байланысты сақтандыру төлемі, егер саусақтың буынында (буындарында) қозғалыстардың болмауын медициналық мекеме жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң анықтаған және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда, оның жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі.

70.	Саусақ жарақаты, кейіннен келесіге әкеп соққан:	
	а) фалангааралық буын деңгейіндегі ампутация (тырнақ фалангасының)	5
	б) негізгі фаланга, алақан-фалангалық буын деңгейіндегі ампутация	15
	в) алақан сүйекпен немесе оның бір бөлігімен саусақтың ампутациясы	20

Ескерту: егер сақтандыру төлемі 70-бап бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.

18 БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ҚОЛДЫҢ САУСАҚТАРЫ-ЕКІНШІ, ҮШІНШІ, ТӨРТІНШІ, БЕСІНШІ САУСАҚТАР

71.	Саусақ жарақаты, кейіннен келесіге әкеп соққан:	
	а) бір саусақтың сынуы	2
	б) екі немесе одан да көп саусақтардың фалангаларының сынуы	5

Ескертпелер:

1. Тырнақмаңы валиктің іріңді қабынуы (паронихия) сақтандыру төлеміне негіз бермейді.

2. Егер фалангтың (фалангтардың) сынуына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.

72.	Саусақ жарақаты, салдарынан келесіге әкеп соққан:	
	а) саусақтардың екі немесе үш буынында қозғалыстың болмауы	5

Ескертпе: саусақ функцияларының бұзылуына байланысты сақтандыру төлемі оның жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады, егер саусақ буынында (буындарында) қозғалыстардың болмауын медициналық мекеме жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң анықтаса және осы мекеменің анықтамасымен расталса.

73.	Саусақ жарақаты, салдарынан келесіге әкеп соққан:	
	а) негізгі фаланга деңгейіндегі ампутация, саусақтың жоғалуы	5

	б) алақан сүйекпен немесе оның бір бөлігімен саусақтың жоғалуы	10
<i>Ескертпелер:</i> 1. Егер сақтандыру төлемі 73-бап бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді. 2. Қолдың бірнеше саусақтары зақымданған жағдайда сақтандыру төлемі әрбір дене жарақатын есепке ала отырып, жинақтау жолымен жүргізіледі. Алайда оның мөлшері бір білезік үшін сақтандыру сомасының мөлшерінен 65% - дан және екі білезік үшін сақтандыру сомасының мөлшерінен 100% - дан аспауы тиіс.		
19 бөлім. Жамбас		
74.	Жамбас жарақаттары:	
	а) бір сүйектің сынуы	5
	б) екі сүйектің сынуы немесе бір буынның үзілуі, бір сүйектің қос сынуы	10
	в) үш немесе одан да көп сүйектердің сынуы, екі немесе үш буынның үзілуі	15
<i>Ескертпе: егер жамбас сүйектерінің сынуына немесе буындардың үзілуіне байланысты хирургиялық араласулар жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.</i>		
75.	Жамбас буындарында қозғалыстың болмауына әкелген жамбас жарақаттары.	
	а) бір буында	20
	б) екі буында	40
<i>Ескертпе: жамбас буыны (буындары) функциясының бұзылуына байланысты сақтандыру төлемі, егер буында қозғалыстың жоқтығын медициналық мекеме жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 айдан кейін анықтаған және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда, жамбас жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша 75-бап бойынша жүзеге асырылады.</i>		
20 бөлім. ТӨМЕНГІ АЯҚ: ЖАМБАС БУЫНЫ		
76.	Жамбас жарақаттары	
	а) сүйек фрагментінің (фрагменттерінің) бөлінуі	5
	б) ұрқыштың (ұршықтардың) оқшауланған бөлінуі	10
	в) жамбастың шығуы	10
	г) бастың, мойынның, санның проксимальды метафизінің сынуы	25
<i>Ескертпелер:</i> 1. Егер бір сақтандыру жағдайының салдарынан жамбас буынының әртүрлі дене жарақаттары орын алса, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр дене жарақатын көздейтін тармақтардың біріне сәйкес төленеді. 2. Егер жамбас буынының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.		
77	Жамбас буынының жарақаттары, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) қозғалыстың болмауы (анкилоз):	20
	б) жамбас мойнының бітіспеген сынуы (жалған буын)	30
	в) эндопротездеу	40
	г) жамбас басының резекциясы салдарынан «салбырап тұрған»	45
<i>Ескертпелер:</i> 1. 77-бапта аталған асқынуларға байланысты сақтандыру төлемі бірлескен жарақат бойынша сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр дене жарақатын көздейтін тармақтардың біріне сәйкес төленеді. 2. 77 б) егер жарақаттың бұл асқынуы жазатайым оқиға басталғаннан кейін 9 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда сақтандыру төлемі жүзеге асырылады.		
21-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ: САН		
78	Санның сынуы	
	а) буындар аймағын қоспағанда, кез келген деңгейде (жоғарғы, орта, төменгі үштен бір бөлігі)	15
	б) қос санның сынуы	20

79	Бітіспеген сынықтың (жалған буынның) пайда болуына әкелген санның сынуы	30
Ескертпелер: 1. Егер сан аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді 2. Егер мұндай асқыну медициналық мекемеде жазатайым оқиғадан кейін 9 ай өткен соң анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, санның сынуына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылған 79-бап бойынша сақтандыру төлемі.		
80	Травматикалық ампутация немесе санның кез келген деңгейінде аяқ-қолдың ампутациясына әкелетін ауыр дене жарақаты	80
	а) бір аяқ	
	б) жалғыз аяқ	
Ескертпе: егер сақтандыру төлемі 80-бап бойынша жүзеге асырылған болса, операциялық араласулар, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.		
22-бөлім. ТӨМЕНГІ АЯҚ: ТІЗЕ БУЫНЫ		
81	Тізе жарақаттары	
	а) сүйек фрагментінің (фрагменттерінің) үзілуі, айдаршық сіңірдің (айдаршық сіңірлердің) сынуы, кіші жіліншік басының сынуы, менисктің, тізе тобығының дене жарақаты	5
	б) сүйек фрагментінің (фрагменттерінің) үзілуі, айдаршық сіңірдің (айдаршық сіңірлердің) сынуы, үлкен жіліншік басының сынуы	10
	в) үлкен жіліншік сүйегінің кіші жіліншік басымен проксимильді метафизінің сынуы	10
	г) сан айдаршықтарының сынуы, сирақтың шығуы	15
	д) санның дистальді метафизінің сынуы	20
	е) дистальды метафиздің, бір немесе екі жіліншіктің проксимальды бөліктері бар жамбас жіліншіктерінің сынуы	25
Ескертпелер: 1. Тізе буынының әртүрлі дене жарақаттарын біріктірген кезде сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр дене жарақатын көздейтін 81-баптың тармақшаларының біріне сәйкес бір рет жүргізіледі. 2. Егер тізе буыны аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласулар жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.		
82	Тізе буыны аймағының жарақаттары, келесіге әкеп соққан:	
	а) бірлескен қозғалыстардың болмауы	15
	б) оны құрайтын сүйектердің буын беттерін резекциялау салдарынан «салбырап тұрған» тізе буыны	30
	в) эндопротездеу	30
Ескерту: 82-бап бойынша сақтандыру төлемі осы буынның жарақаттануына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады.		
23-бөлім. ТӨМЕНГІ АЯҚ: ТӨМЕНГІ СИРАҚ		
83.	Сирақ сүйектерінің сынуы (буын аймағын қоспағанда)	
	а) жіліншік, сүйек фрагменттерінің үзінділері	5
	б) жіліншік, асық жілік шыбығының қос сынуы	10
	в) екі сүйектің де, жіліншіктің қос сынуы	15
Ескертпелер: 1. 83 бап бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері: - жоғарғы және ортаңғы үштен бір бөлігіндегі асық жілік шыбығының сынықтары; - кез-келген деңгейде жіліншік диафизінің сынуы; - диафиз аймағындағы жіліншік сынықтары (жоғарғы, ортаңғы, төменгі үштен бір бөлігі) және жоғарғы немесе ортаңғы үштен бір бөлігіндегі асықты жілік шыбығының сынықтары.		

2. Егер жарақат салдарынан тізе немесе тобық буынында жіліншік сүйегінің буынішілік сынуы және жіліншік сүйегінің сынуы диафиз деңгейінде орын алса сақтандыру төлемі 81 және 83-баптар немесе 86 және 83-баптар бойынша жинақтау жолымен жүргізіледі.

84.	Жіліншік сүйектерінің сынуы, салдарынан бітіспеген сынық, жалған буын (сүйек фрагменттерін қоспағанда):	
	а) кіші асықты жілік	5
	б) үлкен асықты жілік	15
	в) екі сүйектің	20

Ескертпелер:

1. 84-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер мұндай асқынулар жазатайым оқиғадан кейін 9 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, жіліншік сүйектерінің сынуына байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі.

2. Егер жіліншіктің жарақатына байланысты хирургиялық араласулар жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.

85	Травматикалық ампутация немесе ауыр дене жарақаты	
	а) кез келген деңгейде жіліншік ампутациясы	40
	б) тізе буынындағы экзартикуляция	45
	в) жіліншіктің кез-келген деңгейінде бір аяқтың ампутациясы	45

Ескерту: егер сақтандыру төлемі жіліншіктің ампутациясына байланысты жүзеге асырылса, хирургиялық араласу, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша төлем жүргізілмейді.

24-бөлім. ТӨМЕНГІ АЯҚ: ТОБЫҚ БУЫНЫ.

86	Тобық аймағының жарақаттары:	
	а) бір тобықтың сынуы, жіліншік синдесмозының оқшауланған жыртылуы	5
	б) екі тобықтың сынуы немесе жіліншік жиегі бар бір тобықтың сынуы	10
	в) жіліншік жиегі бар екі тобықтың сынуы	15

Ескертпелер:

1. Жіліншік синдесмозының жарылуымен, аяқтың сублюксациясымен (орнынан қозғалуымен) бірге жүретін тобық сүйектерінің сынуы кезінде сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.

2. Егер тобық аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласулар жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.

87	Тобық аймағындағы жарақат, келесіге әкеп соққан:	
	а) тобық буынында қозғалыстың болмауы	20
	б) «салбырап тұрған» тобық буыны (оны құрайтын сүйектердің буын беттерін резекциялау салдарынан)	30
	в) тобық буынындағы экзартикуляция	35

Ескерту: егер тобық буынының жарақаттануы салдарынан 87-бапта көрсетілген асқынулар туындаса, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр зардаптарды ескеретін тармақтардың бірі бойынша жүзеге асырылады.

25-бөлім. ТӨМЕНГІ АЯҚ: ТАБАН

88	Аяқтың жарақаттары:	
	а) бір сүйектің сынуы (өкше мен асық сүйекті қоспағанда)	2
	б) екі сүйектің сынуы, асық сүйектің сынуы	5
	в) үш немесе одан да көп сүйектердің сынуы, өкше сүйегінің сынуы, өкшенің асық сүйекті шығуы, аяқтың көлденең буынында (Шопара) немесе табаналды- табан буында (Лисфранка) шығуы	10

Ескерту: егер сүйектердің сынуына немесе шығуына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.

89	Аяқтың жарақаты, келесіге әкеп соққан:	
	а) бір немесе екі сүйектің (өкше және асық сүйектерін қоспағанда)бітіспеген сынуы (жалған буын)	5
	б) үш немесе одан да көп сүйектердің, сондай-ақ өкше немесе асық сүйегінің бітіспеген сынуы (жалған буын)	10
	в) табаналды көлденең буынның (Шопардың)немесе табаналды-табан буынның (Лисфранка) бітіспеген сынуы	15
	г) табан-фалангиальды буындар деңгейіндегі ампутация (барлық саусақтардың болмауы)	20
	д) табан немесе табаналды деңгейдегі ампутация (барлық саусақтардың болмауы)	25
	е) асық сүйекті, өкше сүйектерінің деңгейіндегі ампутация (табанды	30

Ескертпелер:

1. 89-бапта (а), б), в) көзделген аяқ жарақатының асқынуына байланысты сақтандыру төлемі, егер оларды жарақатқа әкеп соққан жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекеме белгілеген және осы анықтамамен расталған жағдайда, аяқтың жарақаттануына байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі мекемелер, ал "з", "д", "е" тармақтары бойынша - жазатайым оқиға болған күннен бастап өткен мерзімге қарамастан.

2. Егер сақтандыру төлемі аяқтың ампутациясына байланысты жүргізілсе, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша сақтандыру төлемі жасалмайды.

26 бөлім. ТӨМЕНГІ АЯҚ: САУСАҚТАР

90	Фалангтың сынуы(фаланг), сіңірлердің жыртылуы:	
	а) бір саусақ	3
	б) екі-үш саусақ	5
	в) төрт-бес саусақ	10

Ескерту: егер саусақтың сіңірлерінің сынуына, шығуына немесе жыртылуына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 3% - ы бір рет төленеді.

91	Травматикалық ампутация немесе ампутацияға әкелетін саусақтардың	
	а) екінші, үшінші, төртінші, бесінші саусақтардың негізгі фаланга немесе табан-фаланга буыны деңгейінде	5
	б) негізгі фаланг немесе табан-фаланга буындары деңгейінде бір немесе екі саусақ	4
	в) тырнақ немесе орташа фаланг деңгейінде үш-төрт саусақ	8
	г) негізгі фаланг немесе табан-фаланга буындары деңгейіндегі үш-төрт саусақ	8

Ескертпелер:

1. Егер сақтандыру сомасы 91-бап бойынша төленсе, хирургиялық араласулар үшін қосымша төлем, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.

2. Егер жарақатқа байланысты саусақты табанды сүйекпен немесе оның бір бөлігімен ампутациялау жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.

92	Туындауы келесіге негіз болған жарақат	
	а) лимфостаз, тромбофлебит, трофикалық бұзылулар	5
	б) остеомиелит, оның ішінде гематогенді остеомиелит	10

Ескертпелер:

1. 92-бап тірек-қимыл аппаратының жарақаты салдарынан туындаған тромбофлебиттер, лимфостаз және трофикалық бұзылулар кезінде қолданылады (ірі перифериялық тамырлар мен нервтердің дене

	"НОМАД LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 32 -35-тен
--	--	-----------------------

жарақатын қоспағанда).

2. Саусақтардың іріңді қабынуы сақтандыру төлеміне негіз бермейді.

Ф.01 ДП - 01

ӨЗГЕРІСТЕРДІ ТІРКЕУ ПАРАҒЫ

№ р/т	өзгерістер жататын бөлімнің, тармақтың №	Негізі (құжаттың № және күні)	Өзгеріс енгізілген күн	Өзгерістер енгізген тұлғаның қолы
1	2	3	4	5

Ф.02 ДП - 01.

[illegible]

	"NOMAD LIFE" ӨМІРДІ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ " АҚ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАРДАН ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕСІ	Бет 35 -35-тен
--	---	----------------

Келісу парағы

	Лауазымы	Т.А.Ә.	Күні мен қолы
Келісілді	Сақтандыру департаментінің директоры	Шандыбаев С.Ж.	
Келісілді	Сату және Өңірлік даму департаментінің директоры	Курбангалиев Р.Р.	
Келісілді	Заң департаментінің директоры	Халидов Т.Р.	
Келісілді	Сақтандыру департаменті директорының орынбасары	Исабаев С.А.	
Келісілді	Андеррайтинг және қайта сақтандыру бөлімінің бастығы	Чагирова А.М.	
Келісілді	Актуарлық есеп бөлімінің бастығы	Усачева Г.В.	
Келісілді	Сүйемелдеу бөлімінің бастығы	Аюпова Р.А.	
Келісілді	Шығындарды реттеу бөлімінің бастығы	Туреханов Ж.Е.	
Келісілді	Заң департаментінің бас кеңесшісі	Ахметова Д.Н.	